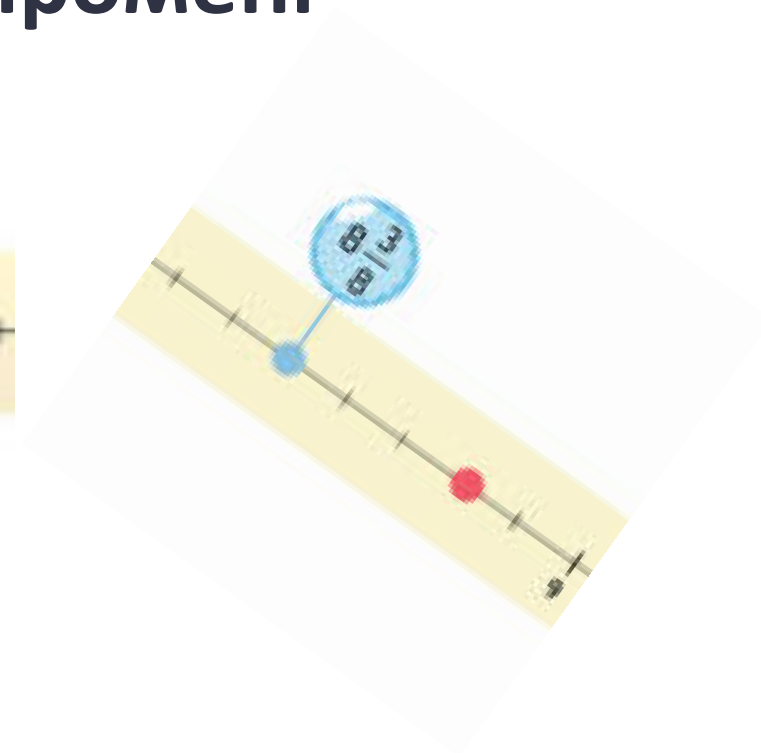
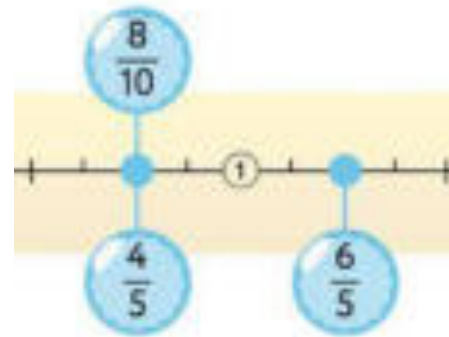
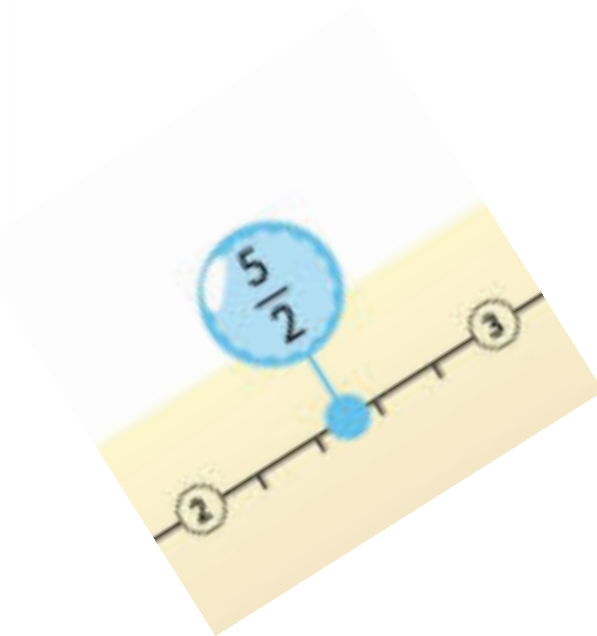

Сьогодні
07.02.2024

Урок
№ 102

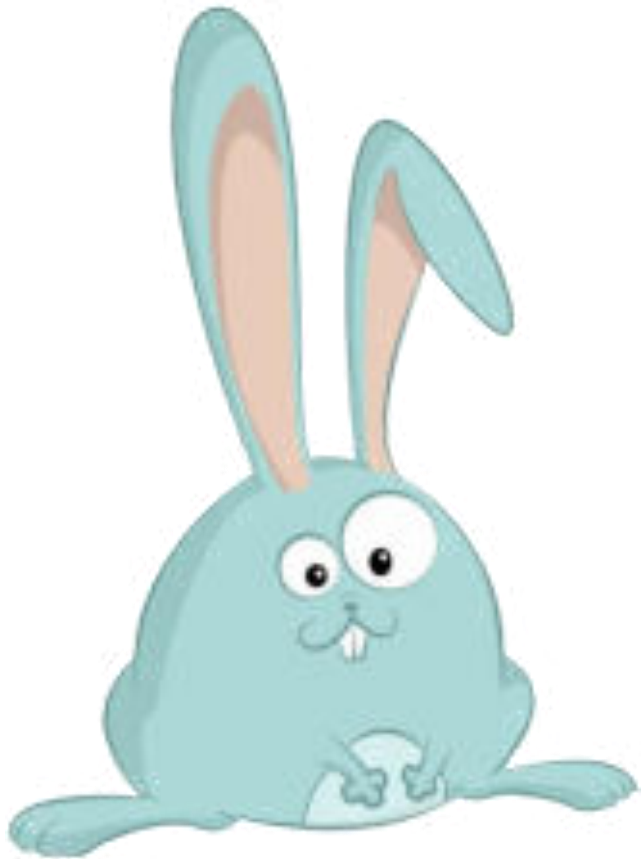

Мішані числа. Мішані числа на координатному промені

Мета уроку:
сформувати поняття мішаного
числа; закріпити вміння виділяти
цілу частину з неправильного
дробу і перетворювати мішане
число у неправильний дріб.

Складіть з чисел 2, 5, 7, 15 усі
можливі правильні дроби.

Складіть з чисел 2, 5, 7, 15 усі
можливі неправильні дроби.

$$\frac{2}{5}; \frac{2}{7}; \frac{2}{15}; \frac{5}{7}; \frac{5}{15}; \frac{7}{15}$$

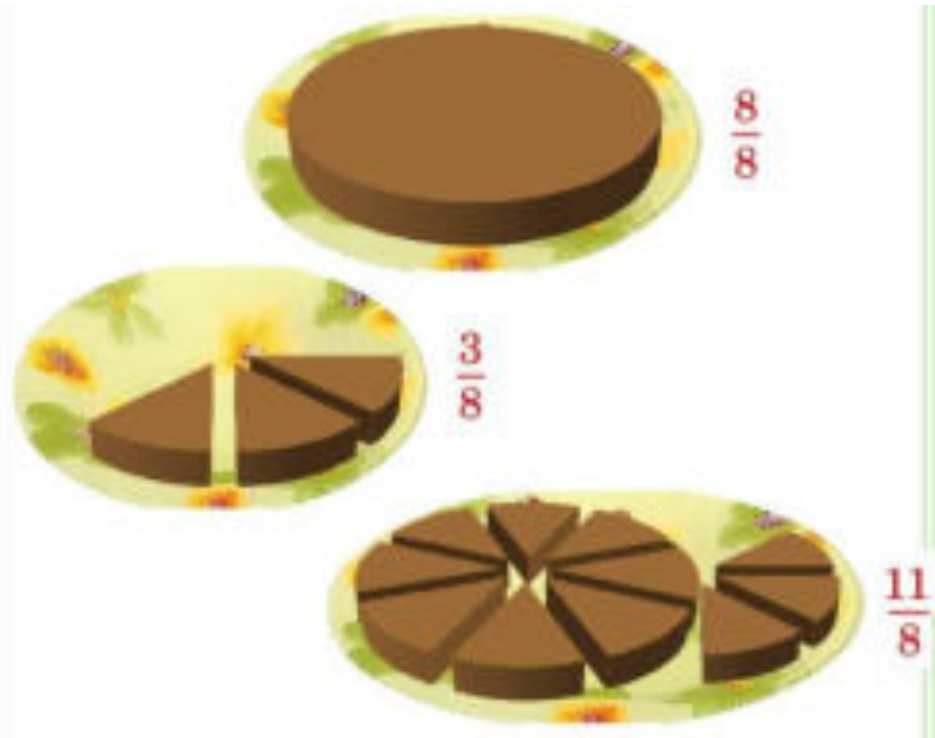
$$\frac{2}{2}; \frac{5}{2}; \frac{7}{2}; \frac{15}{2}; \frac{5}{5}; \frac{7}{5}; \frac{15}{5}; \frac{7}{7}; \frac{15}{7}; \frac{15}{15}$$

Мішане число та його ціла і дробова частина

Неправильний дріб $\frac{11}{8}$ можна записати у вигляді $1\frac{3}{8}$, при цьому число **1** називають **цілою частиною дробу**, а $\frac{3}{8}$ — його **дробовою частиною**

$$\frac{11}{8} = 1 + \frac{3}{8} = 1\frac{3}{8}$$

Неправильний дріб, записаний у вигляді цілої і дробової частин, називають мішаним числом.

Наприклад, $23 \frac{11}{45}$, $390 \frac{1}{5}$ - мішані числа.

Будь-який неправильний дріб $\frac{a}{b}$, у якого чисельник a не ділиться на знаменник b , можна подати у вигляді мішаного числа.

Щоб виділити цілу і дробову частини з неправильного дробу, треба поділити його чисельник на знаменник. Тоді неповна частка буде цілою частиною, остача — чисельником дробової частини, а знаменник неправильного дробу — знаменником дробової частини.

$$\text{Наприклад, } \frac{11}{8} = 11 : 8 = 1(\text{ост. } 3), \text{ отже, } \frac{11}{8} = 1 \frac{3}{8}$$

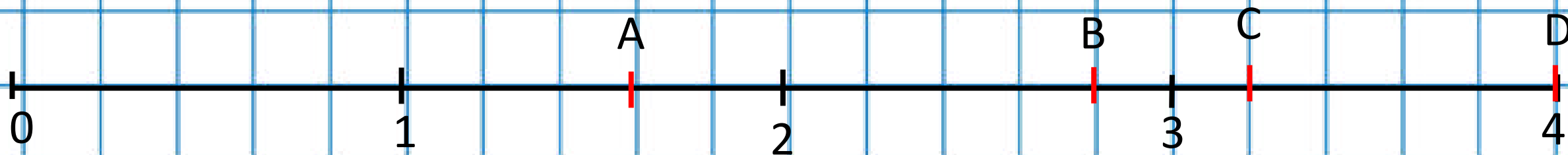
Якщо чисельник неправильного дробу ділиться на знаменник, то цей дріб є натуральним числом — часткою від ділення чисельника на знаменник. Правильні дроби не мають цілої частини, тобто ціла частина правильного дробу дорівнює нулю.

$$\text{Наприклад, } \frac{24}{8} = 3, \text{ в таких випадках не має дробової частини.}$$

Мішані числа на координатному промені.

Нехай на координатному промені треба позначити точки $A \left(\frac{8}{5}\right)$, $B \left(\frac{14}{5}\right)$, $C \left(\frac{16}{5}\right)$, $D \left(\frac{20}{5}\right)$, координати яких дано у вигляді неправильного дробу. Це легко зробити, якщо виділити з даних дробів цілу і дробову частини. Маємо: $A \left(1\frac{3}{5}\right)$, $B \left(2\frac{4}{5}\right)$, $C \left(3\frac{1}{5}\right)$, $D (4)$.

РУХЛИВА

ВПРАВА

Класна робота

(Усно). Прочитай числа. Назви їх цілу і дробову частини:

$$7\frac{2}{3}; 5\frac{2}{11}; 117\frac{12}{13}; 10\frac{21}{102}.$$

Робота з підручником

Завдання № 1184.

Запишіть коротше:

1) $5 + \frac{1}{6}$; 2) $7 + \frac{3}{4}$; 3) $\frac{3}{7} + 19$; 4) $\frac{4}{9} + 15$.

Відповідь:

1) $5\frac{1}{6}$;

2) $7\frac{3}{4}$;

3) $19\frac{3}{7}$;

4) $15\frac{4}{9}$.

Робота з підручником

Завдання № 1186.

Запиши число у вигляді суми його цілої і дробової частин:

1) $7 \frac{1}{8}$; 2) $3 \frac{4}{5}$; 3) $5 \frac{1}{17}$; 4) $14 \frac{13}{18}$.

Відповідь:

1) $7 + \frac{1}{8}$;

2) $3 + \frac{4}{5}$;

3) $5 + \frac{1}{17}$;

4) $14 + \frac{13}{18}$.

Робота з підручником

Завдання № 1190.

Виділіть цілу і дробову частину числа:

- 1) $\frac{21}{5}$; 2) $\frac{311}{100}$; 3) $\frac{36}{3}$; 4) $\frac{125}{7}$;
5) $\frac{142}{13}$; 6) $\frac{512}{10}$; 7) $\frac{2569}{11}$; 8) $\frac{552}{8}$.

Відповідь:

- 1) $4\frac{1}{5}$; 5) $10\frac{12}{13}$;
2) $3\frac{11}{100}$; 6) $51\frac{12}{10}$;
3) 12; 7) $233\frac{6}{11}$;
4) $17\frac{6}{7}$; 8) 69.

							2	1	5						
							2	0	4						
								1							
							$\frac{21}{5}$	=	4	$\frac{1}{5}$					

Робота з підручником

Завдання № 1193.

Запиши частку у вигляді дробу та перетвори його на мішане число:

1) $27 : 2$; 2) $147 : 5$; 3) $313 : 13$; 4) $3189 : 1000$.

Відповідь:

$$1) \frac{27}{2} = 13 \frac{1}{2};$$

$$2) \frac{147}{5} = 29 \frac{2}{5};$$

$$3) \frac{313}{13} = 24 \frac{1}{13};$$

$$4) \frac{3189}{1000} = 3 \frac{189}{1000}.$$

Робота з підручником

Завдання № 1194.

Порівняйте дроби:

$$1) 7\frac{2}{5} > 7;$$

$$2) 4\frac{5}{9} < 5;$$

$$3) 7\frac{8}{11} < 8\frac{9}{100};$$

$$4) 17\frac{2}{5} > 17\frac{1}{5}.$$

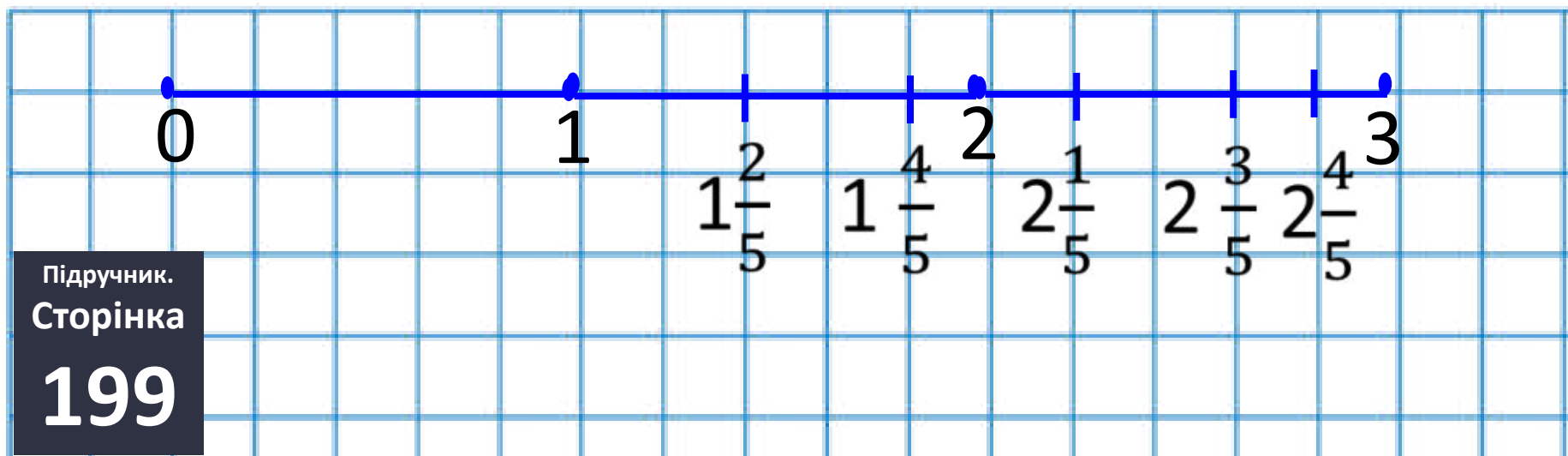

Робота з підручником

Завдання №1196.

Накресли координатний промінь, узявши за одиничний відрізок 5 клітинок. Познач на ньому неправильні дроби, попередньо виділивши цілу та дробову частини кожного з них: $\frac{7}{5}$, $\frac{13}{5}$, $\frac{9}{5}$, $\frac{11}{5}$, $\frac{14}{5}$.

$$\begin{aligned}\frac{7}{5} &= 1\frac{2}{5}; \\ \frac{13}{5} &= 2\frac{3}{5}; \\ \frac{9}{5} &= 1\frac{4}{5}; \\ \frac{11}{5} &= 2\frac{1}{5}; \\ \frac{14}{5} &= 2\frac{4}{5}.\end{aligned}$$

1. Що таке мішане число?
2. Як з неправильного дробу виділити цілу і дробову частини?
3. Коли неправильний дріб можна записати у вигляді натурального числа (наведіть приклади)?

Опрацюй підручник
сторінки 196-199.
Виконай завдання:
№. 1187, 1191

